

ludzie:umiejętności:praca

EURES

Irlandia Północna-

Często zadawane pytania

Poland

EURES Irlandia Północna-często zdawane pytania

Co to jest EURES?

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES (European Employment Services) są siecią współpracy utworzoną przez publiczne służby zatrudnienia. Jako partnerzy uczestniczą w niej również związki zawodowe i organizacje pracodawców. Celem sieci EURES jest ułatwienie swobodnego przepływu pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (27 państw Unii Europejskiej, plus Norwegia, Lichtenstein i Islandia) oraz Szwajcarii.

Czy mogę pracować w Irlandii Północnej?

Aby podjąć pracę w Irlandii Północnej będziesz potrzebował **National Insurance Number** (Numer Ubezpieczenia Społecznego), który jest Twoim osobistym numerem i nikt inny nie powinien go używać. W celu otrzymania tego numeru musisz skontaktować się z jednym z podanych poniżej urzędów Jobs & Benefits i poprosić o dział zajmujący się Numerami Ubezpieczenia Społecznego-

Portadown	tel: 028 3839 7200
Shaftsbury Square	tel: 028 9054 5500
Lisnagelvin	tel: 028 7131 9300

Jeżeli jesteś obywatelem/mieszkańcem jednego z następujących krajów europejskich: Austrii, Belgii, Cypru, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Niemiec, Grecji, Węgier, Islandii, Irlandii, Włoch, Luksemburgu, Litwy, Łotwy, Malty, Holandii, Norwegii, Portugalii, Polski, Słowacji, Słowenii, Hiszpanii, Szwecji, Szwajcarii, Zjednoczonego Królestwa-to możesz pracować w Irlandii Północnej bez żadnych ograniczeń. Obywatele A2 krajów tj. Bułgarii i Rumunii są objęci ograniczeniami zgodnie z ustaleniami okresu przejściowego.

Zatrudnianie osób z Bułgarii lub Rumunii w Zjednoczonym Królestwie.

Od 1 stycznia 2007, jako członkowie Europejskiego Obszaru Gospodarczego obywatele Bułgarii i Rumunii będą mogli się swobodnie poruszać i mieszkać w każdym kraju członkowskim Europejskiej Unii. Nie będą oni potrzebowali zezwolenia na wjazd lub legalne przebywanie w Zjednoczonym Królestwie.

Obywatele Bułgarii i Rumunii chcący pracować w Zjednoczonym Królestwie będą nadal potrzebowali uzyskać dokument **upoważniający ich do podjęcia pracy** przed rozpoczęciem jakiegokolwiek zatrudnienia, o ile nie są zwolnieni z tego obowiązku.

Upoważnienie takie ma zazwyczaj postać karty pracownika dla obywateli nowych państw członkowskich (Accession Worker Card-AWC). W przypadku niektórych kategorii zatrudnienia, obywatele Bułgarii i Rumunii będą mogli wystąpić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Home Office) o kartę pracownika bez konieczności występowania przez pracodawcę o pozwolenie na pracę.

Te kategorie to:

personel naziemny zagranicznej linii lotniczej, osoby mieszkające przy rodzinach oraz pomagające w pracach domowych i opiekujące się dziećmi tzw. "Au-pair", pracownicy domowi zatrudnieni w prywatnych gospodarstwach domowych, duchowni, misjonarze lub członkowie zakonów religijnych, zagraniczni pracownicy rządu, odbywający studia podyplomowe lekarze, stomatolodzy oraz odbywający staż lekarze domowi, służba prywatna w gospodarstwach domowych dyplomatów, przedstawiciele zagraniczni gazet, agencji informacyjnych lub radiowo-telewizyjnych, wyłączni przedstawiciele, nauczyciele i asystenci językowi, zagraniczne pielęgniarki przybywające na określony czas nadzorowanej praktyki.

Jeżeli zatrudnienie nie podlega żadnej z tych kategorii, to proces otrzymania upoważnienia na pracę składa się z dwóch etapów:

- Najpierw pracodawca ze Zjednoczonego Królestwa składa podanie o zgodę na zatrudnienie osoby zgodnie z zasadami pozwolenia na pracę (work permit).
- Następnie obywatel Bułgarii, Rumunii musi wystąpić o kartę pracownika dla obywateli nowych państw członkowskich (Accession Worker Card).

AWC będzie wydawane na konkretną pracę. Jeśli chcesz zmienić pracę, to musisz zarejestrować się i uzyskać nowe AWC. Musisz to zrobić tyle razy, ile razy zmienisz pracę w okresie pełnych 12 miesięcy, aby zgodnie z prawem EU przysługiwało Ci prawo do pobytu jako pracownik.

Dalsze informacje pracodawcy mogą otrzymać kontaktując się z linią pomocy dla pracodawców pod numerem 0845 010 6677 lub na stronie internetowej www.ind.homeoffice.gov.uk bądź www.employingmigrantworkers.org.uk.

Przetłumaczoną wersję “Living and Working in the UK-Rights and Responsibilities of Nationals from Bulgaria i Romania from 1 January 2007” (Życie i Praca w UK-Prawa i obowiązki obywateli Bułgarii i Rumunii od 1 stycznia 2007 r.) można pobrać na stronie internetowej <http://www.bia.homeoffice.gov.uk>. Po egzemplarze tej ulotki zadzwoń pod 0870 521 0224.

Czy potrzebuję pozwolenia na pracę w Irlandii Północnej?

Obywatele z 28 państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego włączając Szwajcarię nie potrzebują pozwolenia na pracę. Mogą oni pracować w Irlandii Północnej/Zjednoczonym Królestwie bez żadnych ograniczeń. Obywatele A2 krajów tj. Bułgarii i Rumunii potrzebują pozwolenia na pracę w odpowiednich kategoriach zatrudnienia.

Osoby poszukujące pracy pochodzące spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego potrzebują pozwolenia na pracę przed podjęciem zatrudnienia w Irlandii Północnej. Zazwyczaj pracodawca jest zobowiązany do wystąpienia o pozwolenie na pracę w imieniu pracownika. Po dalsze informacje zadzwoń na 0870 606 77 66 lub odwiedź stronę internetową www.ind.homeoffice.gov.uk

Czy muszę się zarejestrować po przyjeździe do Irlandii Północnej?

Jeżeli jesteś obywatelem jednego z A8 krajów tj. Czech, Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Polski, Słowacji, Słowenii, to będziesz musiał zarejestrować się w Home Office w ramach Programu Rejestracji Pracowników Zagranicznych (Workers Registration Scheme – WRS) w ciągu pierwszego miesiąca rozpoczęcia pracy w Irlandii Północnej/Zjednoczonym Królestwie. Ty osobiście jesteś odpowiedzialny za złożenie wniosku o rejestrację.

Podczas wypełniania formularza wniosku o WRS musisz podać swoje nazwisko i imię, adres, datę urodzenia, obywatelstwo oraz szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia. Formularz wniosku lub dalsze informacje można otrzymać dzwoniąc na numer 08705 210 224 lub sam formularz wniosku ściągnąć ze strony internetowej <http://www.bia.homeoffice.gov.uk> lub www.ind.homeoffice.gov.uk wybierając link: “The Schemes and Programmes.”

Z pierwszym wnioskiem musisz wysłać list od pracodawcy potwierdzający Twoje zatrudnienie, dwa zdjęcia paszportowe, paszport lub dowód osobisty i jednorazową opłatę za rejestrację. Proszę wziąć pod uwagę, że koszty opłaty za rejestrację WRS wzrastają co roku. Aby uniknąć niepotrzebnych kłopotów skontaktuj się z Home Office przed złożeniem wniosku i upewnij się co do właściwego formularza i obowiązującej wysokości opłaty. Jeżeli nie złożysz wniosku o rejestrację w ciągu jednego miesiąca od podjęcia pracy, Twoje zatrudnienie stanie się nielegalne.

Osoby, których wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone otrzymają kartę rejestracyjną i certyfikat rejestracji, których kopia zostanie także przesłana do ich pracodawcy. Jeśli wniosek został negatywnie rozpatrzony, list odmowy zostanie wysłany do wnioskodawcy i jego pracodawcy. Do listu tego będzie dołączony paszport lub dowód osobisty. Jeśli przestaniesz pracować dla swojego pracodawcy to karta rejestracyjna i certyfikat przestaje być ważny. Nie płaci się dodatkowych opłat za następne certyfikaty rejestracji.

Jeżeli masz więcej niż jedną pracę, musisz składać wniosek o rejestrację oddzielnie dla każdego pracodawcy, dla którego pracujesz.

Po przepracowaniu co najmniej 12 miesięcy bez przerw, karta lub certyfikat rejestracji nie będą już wymagane i możesz składać podanie do Home Office o kartę pobytu obywatela Unii Europejskiej (EEA1 Residence Permit) zwaną również kartą rezydenta. Masz do tego prawo zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej.

Posiadacze paszportów łotewskich z wpisem “alien”(nieokreślony), którzy nie są oficjalnie obywatelami Łotwy.

Jeżeli posiadasz łotewski paszport z wpisem “alien”, nie masz prawa do podjęcia pracy w Zjednoczonym Królestwie w ramach programu Rejestracji Pracowników Zagranicznych i musisz złożyć podanie o pozwolenie na wjazd do UK w celach pracy. Jest to zgoda na wjazd (entry clearance) i wydawana jest ona w formie wizy tzw. Entry Clearance Certificate. Aby ją otrzymać musisz złożyć podanie do dyplomatycznej placówki brytyjskiej w kraju Twojego zamieszkania (tj. ambasady, przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsulatu). Po informacje dotyczące wiz wejdz na stronę internetową <http://www.ukvisas.gov.uk>

Dla pracodawców:

Jeśli pracodawca zatrudnia pracownika będącego obywatelem A8 kraju, musi zapewnić pracownikowi umowę o pracę lub list napisany na papierze firmowym, określający miejsce pracy, stanowisko, wynagrodzenie, godziny pracy, datę rozpoczęcia pracy. List ten będzie potrzebny pracownikowi podczas starania się o rejestrację (Workers Registration) w Home Office. Pracodawcy są odpowiedzialni za upewnienie się, czy mają prawo do zatrudnienia pracownika z kraju członkowskiego A8.

Pracodawcy powinni:

- Wziąć i zachować kopię wypełnionego formularza wniosku rejestracji w Home Office jako dowód, że pracownik zarejestrował się w Home Office w pierwszym miesiącu rozpoczęcia pracy.
- Zachować kopię ważnego dokumentu rejestracyjnego.

Po rozpatrzeniu wniosku Home Office Dział Rejestracji Pracowników Zagranicznych wyśle pracodawcy kopię świadectwa rejestracji pracownika. Program Rejestracji Pracowników Zagranicznych nie dotyczy osób samozatrudnionych, ale muszą one zarejestrować się w Urzędzie Skarbowym i Celnym (Her Majesty's Revenue and Customs-HMRC) zaraz po rozpoczęciu działalności na terenie Zjednoczonego Królestwa. Po dalsze informacje należy zadzwonić na 0845 915 4515 lub wejść na stronę internetową www.hmrc.gov.uk

Dodatkowe wskazówki i porady dla pracodawców można uzyskać za pośrednictwem strony internetowej Home Office www.ind.homeoffice.gov.uk

Urząd Rejestracji Pośredników Pracy wydający pozwolenia typu Gangmasters (Gangmasters Licencing Authority)

Czy pracujesz w jednym z następujących sektorów regulowanych: w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie, rybołówstwie, przemyśle przetwórstwa spożywczego lub przy pakowaniu żywności i napojów?

Urząd Rejestracji Pośredników Pracy wydający pozwolenia typu Gangmasters (The Gangmasters Licensing Authority-GLA) został stworzony w celu zapewnienia przestrzegania ustawowo określonych praw pracowników. GLA chroni Twoje ustawowe prawa i podejmuje działania przeciwko pośrednikom, którzy źle traktują pracowników.

Pośrednicy, którzy zaopatrują rynek sektorów kontrolowanych w pracowników, muszą posiadać odpowiednie pozwolenie na tę działalność. Aby otrzymać pozwolenie, GLA przeprowadzi inspekcję siedziby dostawcy usług rekrutacyjnych i upewni się, że dany pośrednik pracy odpowiada surowym wymaganiom i kwalifikuje się do otrzymania pozwolenia. Jeśli w jakimkolwiek momencie pośrednik nie zastosuje się do tych wymagań, GLA będzie mógł wycofać pozwolenie i zmusić daną firmę/osobę do zaprzestania działalności.

Jeśli spotkasz się z problemami, to należy skontaktować się z GLA dzwoniąc na numer 0845 602 5020, a gdy będziesz dzwonić spoza obszaru Zjednoczonego Królestwa na numer 0044 115 900 8977. Na stronie internetowej www.gla.gov.uk znajduje się poufny, anonimowy formularz, który należy wypełnić celem zgłoszenia nieprawidłowości w miejscu pracy. Możesz zadzwonić również na infolinię (numer telefonu jak wyżej) bądź wysłać email na adres intelligence@gla.gsi.gov.uk.

Pracownik, który posiada informacje o wykorzystywaniu osób zatrudnionych powinien skontaktować się z GLA dzwoniąc natychmiast na jeden z wyżej podanych numerów telefonu. Niedopuszczalne jest, żeby ktokolwiek musiał cierpieć w pracy, gdy GLA jest w stanie temu zapobiec. GLA może w każdym momencie przeprowadzić kontrolę Twojego pośrednika pracy. Posiadanie wcześniejszych informacji o istniejących problemach pozwala na szybsze wykrycie i rozwiązanie tych problemów.

GLA może Ci pomóc w przypadku:

- gdy jesteś zastraszany
- gdy jesteś zmuszany do pracy wbrew swojej woli
- istnienia długów uniemożliwiających Ci swobodne poszukiwanie innego zatrudnienia.
- gdy jesteś zmuszany do mieszkania w danym budynku
- gdy Twoje zakwaterowanie nie jest bezpieczne

-
- gdy Twój paszport zostanie zatrzymany
 - gdy otrzymujesz wynagrodzenie wypłacane wg stawki niższej niż Minimalna Płaca Krajowa.
 - gdy na odcinku wypłaty (payslip) nie są zamieszczone odliczenia potrącone z wypłaty.
 - gdy musiałeś zapłacić za znalezienie pracy
 - gdy nie otrzymujesz wynagrodzenia za okres choroby lub nie dostajesz należącego Ci się urlopu.
 - gdy nie wolno Ci korzystać z przerw podczas pracy.
 - gdy Twoje miejsce pracy nie jest bezpieczne
 - gdy pojazdy, którymi jesteś przewożony nie są bezpieczne

Jeśli zdecydujesz się na ujawnienie faktów i dostarczenie ich agencji GLA, Twoja tożsamość będzie chroniona, a pośrednik nigdy nie dowie się w jaki sposób otrzymaliśmy dane informacje.

Gdzie mogę szukać pracy ?

Możesz sprawdzić stronę internetową EURES www.eures.europa.eu, na której znajdują się oferty pracy z całej Europy. Po oferty pracy w Irlandii Północnej należy wybrać Zjednoczone Królestwo, rejon Irlandia Północna. Możesz poszukiwać pracy za pośrednictwem tego portalu, wkleić swoje CV lub przeszukiwać oferty pracy na stronie internetowej Północno-Irlandzkiego Urzędu Pracy **www.jobcentreonline.com** lub przyjść do jednego z 35 urzędów JobCentres/Jobs & Benefits znajdujących się w całej Irlandii Północnej. Inną dobrą stroną internetową z ofertami pracy jest **www.nijobs.com**.

Czy usługi EURES są odpłatne?

Usługi EURES są bezpłatne zarówno dla osób poszukujących pracy jak i pracodawców, ale zależy to od warunków ustanowionych przez indywidualnych członków EURES/Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W Irlandii Północnej EURES i Państwowe Urzędy Pracy (Public Employment Services) są częścią Ministerstwa Zatrudnienia i Kształcenia Zawodowego (Department for Employment and Learning) dlatego też nasze **usługi są bezpłatne**. Dane agencji rekrutacyjnych można znaleźć w książce telefonicznej (Yellow Pages)

lub na stronie internetowej www.yell.co.uk w rubryce “Employment Agencies”. Listę zarejestrowanych agencji rekrutacyjnych można znaleźć na stronie internetowej www.rec.uk. Prasa jest następnym ważnym źródłem szukania pracy. Głównymi gazetami zawierającymi oferty pracy są Belfast Telegraph, Irish News oraz Newsletter.

W jakim języku mówi się w Irlandii Północnej?

Językiem urzędowym Irlandii Północnej jest język angielski. Posługiwanie się językiem angielskim w mowie i piśmie jest umiejętnością, która jest wymagana od osób poszukujących pracy.

Jaka waluta obowiązuje w Irlandii Północnej?

Jednostką walutową jest funt szterling (funt brytyjski).

Czy jest trudno znaleźć zakwaterowanie w Irlandii Północnej?

Znalezienie mieszkania/ domu w niektórych rejonach Irlandii Północnej nie jest łatwe i może okazać się bardzo kosztowne. Radzimy zorganizować sobie zakwaterowanie zanim przyjedziesz do Irlandii Północnej. Na wszelki wypadek dobrze jest posiadać nazwy, adresy i numery telefonów uznanych hosteli i agencji nieruchomości. Listę adresów i numerów telefonów można znaleźć w książce telefonicznej lub na stronie internetowej **www.yell.com**. Informacje dotyczące krótkoterminowego zakwaterowania znajdziesz na stronie internetowej Rady Turystyki Irlandii Północnej (Northern Ireland Tourist Board) **www.ni-tourism.com** lub **www.hostelnorthernireland.com** bądź **www.nihe.gov.uk**.

Ile pieniędzy potrzebuję?

Po opłaceniu kosztów podróży aż do otrzymania pierwszej wypłaty od pracodawcy, będziesz musiał mieć wystarczająco dużo pieniędzy, aby pokryć koszty wyżywienia, zakwaterowania oraz wydatków związanych z przejazdami. Nawet jeśli od razu rozpoczniesz pracę, będziesz musiał czekać przynajmniej miesiąc zanim pracodawca wypłaci Ci pierwszą pensję.

Czy łatwo jest otworzyć konto bankowe?

Zanim jakkolwiek bank wyrazi zgodę na założenie rachunku bankowego, musi być on przekonany, że jesteś tą osobą, za którą się podajesz oraz mieszkasz pod adresem, który podajesz jako swój adres zamieszkania. Dlatego ważne jest, żebyś przedstawił w banku conajmniej jeden dokument potwierdzający adres zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie i jeden ważny dokument tożsamości.

Jak działa system opieki zdrowotnej?

Opieka medyczna jest zapewniana przez Państwową Służbę Zdrowia (National Health Service-NHS). Większość usług NHS jest darmowa, choć odpłatne są np. recepty i usługi stomatologiczne. Obywatele krajów członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą korzystać z usług NHS na tych samych zasadach co obywatele Zjednoczonego Królestwa pod warunkiem, że posiadają właściwe formularze (E forms) lub Europejską Kartę Zdrowia (European Health Card). Dwustronne umowy pomiędzy członkami Unii Europejskiej umożliwiają dostęp do natychmiastowych usług medycznych w nagłych wypadkach w Zjednoczonym Królestwie. Aby skorzystać z tych usług musisz posiadać Europejską Kartę Zdrowia (European Health Card).

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (The European Health Insurance Card-EHIC) upoważnia Cię do zniżek i czasami bezpłatnego leczenia, gdy zaistnieje taka potrzeba w trakcie Twojego pobytu w jednym z krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Szwajcarii. EHIC zastąpiła stary formularz E111. Formularz E111 jest nieważny od 1 stycznia 2006 roku.

Podanie o EHIC najszybciej i najłatwiej można złożyć korzystając ze strony internetowej **www.ehic.org.uk**. Kartę tą otrzymasz w ciągu 7 dni. Możesz również zrobić to telefonicznie dzwoniąc pod numer 0845 606 2030 lub wziąć formularz aplikacyjny w loknym urzędzie pocztowym.

Przy składaniu podania o EHIC potrzebny jest numer ubezpieczenia społecznego (National Insurance Number), imię i nazwisko oraz data urodzenia każdego aplikanta.

EHIC jest ważny od 3 do 5 lat

Przydatne strony internetowe Służby Zdrowia i Opieki Społecznej: www.dh.gov.uk/travellers bądź www.dhsspsni.gov.uk lub telefon 028 9052 500

Z kim powinienem się skontaktować w razie nagłego wypadku?

Zadzwoń pod numer 999, po czym zostaniesz zapytany, czy potrzebujesz policji, karetki pogotowia lub straży pożarnej. Jeżeli korzystasz z telefonu komórkowego, wykręć 112, który jest Europejskim Numerem Pogotowia. W nagłym wypadku możesz również skontaktować się z lokalnym posterunkiem policji. Policja w Irlandii (PSNI) ma dostęp do tłumaczy lub linii telefonicznej tłumaczy.

Czy mogę zmienić pracę?

Tak. Twój najbliższy urząd JobCentre lub Jobs & Benafits może Ci pomóc w znalezieniu stałej lub tymczasowej pracy. Jeśli jesteś obywatelem z A8 krajów i zmieniasz pracę w okresie 12 pierwszych miesięcy, musisz ponownie złożyć wnioski o rejestrację w Home Office, aby potwierdzić, że pracujesz w Zjednoczonym Królestwie przez 12 miesięcy bez przerwy. Za ponowną rejestrację nie będziesz już musiał płacić. Jeśli jesteś obywatelem z A2 krajów tj. Bułgarii lub Rumunii i zmienisz pracę w ciągu 12 miesięcy, to zgodnie z prawem EU, aby mieć prawo do przebywania jako pracownik po 12 miesiącach nieprzerwanej pracy w Zjednoczonym Królestwie, będziesz musiał się ponownie zarejestrować się w Home Office.

Z kim powinienem się skontaktować w sprawach prawa jazdy?

W każdej sprawie dotyczącej prawa jazdy skontaktuj się z Agencją ds dokumentów dotyczących kierowców i pojazdów (Driver and Vehicle Licencing Agency)- www.dvla.gov.uk

Prawa Pracy w Zjednoczonym Królestwie

Jakiej zapłaty powinienem oczekiwać?

Zgodnie z prawodawstwem rządu Zjednoczonego Królestwa masz prawo do otrzymania Krajowej Płaty Minimalnej (National Minimum Wage- NMW). Istnieją trzy

różne stawki płacy minimalnej w następujących grupach wiekowych:

-16-17 lat

-18-21 lat

-powyżej 22 lat

Po dalsze informacje dotyczące stawek płacy odpowiadających Twojej grupie wiekowej oraz sprawdzenia, czy otrzymujesz właściwą stawkę NMW, skontaktuj się z linią pomocy Krajowej Płacy Minimalnej (National Wage (NI) pod numerem 0845 650 0207 lub 0845 600 0678. Informacje można również otrzymać na stronie internetowej **www.direct.gov.uk**. Wysokość stawek może ulec zmianie tylko z uwagi na opłaty związane z zakwaterowaniem lub akredytowanym szkoleniem.

Czy pracodawca może dokonać potrąceń z moich zarobków?

Pracodawca może dokonać potrąceń z Twoich zarobków tylko za:

Zakwaterowanie-Suma, którą może pracodawca potrącić jest ograniczona przez prawo. Pełne informacje na ten temat można otrzymać korzystając ze strony internetowej www.dti.gov.uk lub dzwoniąc pod numer 020 7215 5000. Suma ta ulega zmianie od czasu do czasu, dlatego prosimy o sprawdzenie strony internetowej.

Jeżeli pracujesz w rolnictwie to musisz otrzymać rolniczą płacę minimalną, po potrąceniu pieniędzy za transport.

Bez Twojej pisemnej zgody pracodawca nie może dokonać żadnych innych potrąceń.

Pracodawca może poprosić Cię o podpisanie osobnej umowy zawierającej Twoją zgodę na płacenie więcej niż prawnie ustalona stawka za zakwaterowanie lub inne rzeczy jak np. transport. Jeśli nie dano Ci wyboru odnośnie Twojego miejsca zamieszkania lub innych usług, z których korzystasz, to tego typu potrącenia mogą być bezprawne. Zasięgnij porady zanim podpiszesz umowę.

Gdzie mogę zwrócić się po poradę?

Po informacje i porady dotyczące spraw zatrudnienia, zwłaszcza uprawnień do zabezpieczeń socjalnych oraz umów o pracę powinieneś skontaktować się z doradcą związków zawodowych EURES (EURES Trade Union Adviser) w Belfast Unemployed Resource Centre pod adresem: 45-41 Donegall Street, Belfast BT1

2FG, tel +44 028 9024 3902.

W kwestiach prawnych i socjalnych oraz po porady w sprawach finansowych, rodzinnych, życia codziennego, przysługujących Ci praw zwróć się do Twojego lokalnego Biura Porad Obywatelskich (Citizens Advice Bureau). Informacje na ten temat znajdziesz na stronie internetowej www.citizenadvice.co.uk. Porady mogą być przetłumaczone i przekazane w 100 różnych językach.

W rejonie Belfastu możesz skontaktować się z Citizen Advice Bureau przy:
11 Upper Crescent, Tel:028 9023 1120
6 Callender Street, Tel: 028 9050 3000

Masz pytania dotyczące Europe Direct?

Zadzwoń do **Europe Direct**. Możesz to zrobić z każdego miejsca w Europie korzystając z bezpłatnego numeru telefonu: 00800 678 9 10 11. Wybierz jeden z 23 urzędowych języków lub wejdź na stronę internetową Europe Direct www.ec.europa.eu/europedirect.

Podatek (tax) i Ubezpieczenie Społeczne (National Insurance)

Czy muszę płacić podatek (tax) i składki ubezpieczenia społecznego (National Insurance) w Zjednoczonym Królestwie?

Dochody za pracę w Zjednoczonym Królestwie podlegają opodatkowaniu. Pracodawca zajmuje się odprowadzaniem podatku od wynagrodzenia. Jeśli umowa o pracę z agencją pracy tymczasowej została podpisana w kraju Twojego stałego pobytu i w tym kraju płacisz składki ubezpieczenia społecznego, to nie musisz płacić składek National Insurance w Zjednoczonym Królestwie. Będziesz musiał jednak przedstawić zaświadczenie E101 potwierdzające płacenie tych składek na rzecz kraju Twojego stałego pobytu, aby być zwolnionym z płacenia składek National Insurance w Zjednoczonym Królestwie.

Jeśli zawrzesz umowę o pracę w Zjednoczonym Królestwie, czy to z agencją czy bezpośrednio z pracodawcą, to będziesz musiał płacić składki National Insurance w Zjednoczonym Królestwie. Pracodawca zajmie się odprowadzeniem składek od wynagrodzenia. Każda osoba płacąca podatek i składki National Insurance posiada

numer ubezpieczenia społecznego (National Insurance Number). Powinieneś znać swój numer. Jeśli masz jakieś pytania dotyczące podatku lub składek ubezpieczenia społecznego, skontaktuj się z Urzędem Podatkowym i Celnym (Her Majesty's Revenue & Customs) pod numerem 0845 302 1469 lub skorzystaj ze strony internetowej www.hmrc.gov.uk

Ile godzin będę musiał pracować?

Nie możesz pracować więcej niż 48 godzin w tygodniu, zgodnie z przeciętną obliczoną za okres 17 tygodni (lub 26 tygodni, jeśli pracujesz w gospodarstwie rolnym) chyba, że podpisałeś zgodę aby pracować dłużej.

Czy przysługuje mi urlop?

Masz prawo do 4 tygodni płatnego urlopu w ciągu roku. Tak więc, jeżeli masz umowę na 1 rok i pracujesz 5 dni w tygodniu, masz prawo do 20 dni płatnego urlopu. Jeśli Twoja umowa jest na 6 miesięcy i pracujesz 5 dni w tygodniu, masz prawo do 10 dni płatnego urlopu. Do tych dni mogą być zaliczone dni świąt państwowych tzw. public holidays. Sprawdź w swojej umowie o pracę lub porozmawiaj z pracodawcą aby zorientować się jakie są Twoje uprawnienia urlopowe.

Jeśli pracujesz w sektorze rolniczym, to masz prawo do 22 dni płatnego urlopu w roku (11 dni jeśli masz 6 miesięczną umowę) plus państwowe święta. Jeśli nie wykorzystasteś wszystkich dni należącego Ci się urlopu przed zakończeniem umowy, Twój pracodawca musi Ci zapłacić za te niewykorzystane dni.

Co się dzieje w przypadku jeśli miejsce pracy jest niebezpieczne lub niezdrowe?

Pracodawca i agencja rekrutacyjna jest prawnie zobowiązania do zapewnienia Ci dobrych warunków BHP oraz dostarczenia każdego szkolenia, które jest niezbędne do bezpiecznego wykonywania Twojej pracy. Jeśli masz jakiegokolwiek problemy skontaktuj się z Inspektorem ds Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (Health and Safety Executive) pod tel.08701 545500 lub skorzystaj z ich strony internetowej www.hseni.gov.uk.

Jakieś inne dodatkowe sprawy?

Sprawdź swoją umowę o pracę oraz wszystkie inne dokumenty przed ich podpisaniem. Upewnij się, że rozumiesz na co się zgadzasz przed złożeniem swojego podpisu. Jeśli coś nie jest jasne poproś agencję lub pracodawcę o wyjaśnienie. Nie podpisuj czegoś, czego nie rozumiesz.

Nigdy nie dawaj swojego paszportu innym osobom. Jeśli ktoś ma Twój passport i nie chce ci go oddać, zgłoś to na policję, która będzie Ci w stanie pomóc.

Pamiętaj, niektóre zadania, w zależności od rodzaju pracy, mogą być ciężkie i męczące. Jeśli uważasz, że fizycznie nie jesteś w stanie wykonywać tej pracy, to może powinieneś pomyśleć o innym rodzaju pracy.

ludzie: umiejętności: praca

Oddział:

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (European Employment Services) są kooperacyjną siecią mającą na celu ułatwienie wolnego przemieszczania się pracowników wewnątrz Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EEA) oraz udzielania porad osobom poszukującym pracy oraz pracodawcom.

Ministerstwo:

Naszym celem jest promocja nauki i kwalifikacji w celu przygotowania ludzi do pracy i wspierania ekonomii.

[Ninieszy dokument jest dostępny \(na życzenie\) w innych formatach.](#)

Dodatkowe Informacje:

EURES

Gloucester House

57-63 Chichester Street

Belfast BT1 4RA

email: eures.section@delni.gov.uk

strona internetowa: www.eures.europa.eu